

Plan mot kränkande behandling för Magra förskola 22/23, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2022-10-31

Diarienummer: 2022.225 BUN

Gäller för: Magra förskola

Giltighetstid: Verksamhetsår 2022/23

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

Vårt mål på förskolan Skattkistan är att varje barn ska visa medkänsla och respekt för varandra. Barnen ska känna sig trygga på förskolan och vi pedagoger ska bemöta dem utifrån deras intressen och förmågor.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

- Vi startar alltid upp höstterminen genom att arbeta med värdegrunden för att få ihop barngruppen. I år arbetar vi med boken Kungaskogen som lyfter värdegrundens olika delar.
- Vi har samarbetsövningar, gemensamma skapande- och rörelseaktiviteter.

- Vi uppmuntrar barnen att lösa konflikter på ett konstruktiv sätt tex att visa med handen och säga "STOPP".
- Vi samtalar med barnen om att vara kompisar och hur man kan leka i olika gruppkonstellationer.
- Vi arbetar med barnens självkänsla, självförtroende, identitetsutveckling, empati och att lära sig att leva sig in i en annan människas situation.
- Vi observerar barngruppen för att se vilka aspekter i värdegrunden vi behöver lägga mest fokus på i vårt värdegrundsarbete.

All verksamhet dokumenteras i Unikum där vi följer upp och reflekterar kring vår verksamhet.

Vi arbetar för att vara lyhörda och närvarande pedagoger. Inomhus försöker vi vara en närvarande pedagog i varje rum för att förebygga risk för diskriminering eller kränkande behandling. Ute på gården sprider vi ut oss för att ha en överblick över vad som sker utomhus och för att barnen skall känna sig trygga. Pedagogerna är extra uppmärksamma och nära de nyinskolade/ yngsta barnen.

Vi har en trygghetsvandring tillsammans med de äldsta barnen för att se om det finns någon plats på förskolan där de inte känner sig trygga. Med de yngre barnen är vi pedagoger uppmärksamma och observerar om det är någon plats på förskola som de känner sig otrygga på.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Barnen är delaktiga i trygghetsvandringen och i den dagliga verksamheten då vi arbetar med värdegrunden kontinuerligt.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga och ge synpunkter via Unikum, utvecklingssamtal, GR-enkät, vårdnadshavarmöte och daglig kontakt.

Personalens delaktighet

Personalen kartlägger, analyserar och utformar mål och åtgärder i samverkan med rektor, specialpedagog och i samverkan med barnen.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Att barnen accepterar vännen bredvid i samlingar och kösituationer
Aktiva åtgärder	Att barnen får öva sig på att följa en instruktion,. ibland helt lärarlett och ibland får de välja inom ramen. Vi hänvisar till kompismaterialet kontinuerligt.
Resultat	Fram på våren noterade vi att de negativa kommentarer om att man inte vill stå eller sitta bredvid vissa personer minskat betydligt.
Analys	Aktivt arbete med värdegrunden till exempel genom att träna barnen på att ta varandras perspektiv. Vi har även arbetat med styrda placeringar ibland vilket vi också tror bidragit till resultatet.

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

Det finns risk för retning, knuffning och utfrysning (att man inte får vara med i leken) när det inte finns någon pedagog i närheten eller då det är många barn på liten yta. Det gäller både under inne- och uteverksamheten. I kösituationer ner till matsalen, ute i buskarna och i förrådet är områden där det också är förhöjd risk för kränkande behandling. Det är större risk när det är personalfrånvaro och vid vikarier.

Analys

Vid dolda ytor så som i buskarna och inne i förrådet är det svårt att ha tillsyn även om det är fullbemanning men vi förebygger genom att vara rörliga på gården.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Normer gällande klädsel och förväntade beteenden.

Barn bemöts, behandlas och ges olika förutsättningar beroende på kön.

Analys

Viktigt att barnen får ha de kläder de önskar utan det kommenteras som att någon har på sig "tjej-, eller killkläder".

Genom tiderna har flickor och pojkar behandlats olika och därmed getts olika förutsättningar, därför är det viktigt att säkerställa att detta inte fortgår.

Våra förväntningar på barn ska vara avhängigt individen, inte könet.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Barnen får ej möjlighet att uttrycka den könstillhörighet de själva identifierar sig med.

Analys

Viktigt att barnen får ha de kläder och accessoarer de önskar utan att det fälls negativa kommentarer.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Risk för att barnen diskrimineras pga hudfärg, språk och kultur.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Barn som inte följer den kristna normen blir felaktigt bemötta.

Analys

Då flera av våra traditioner har ett kristet ursprung kan det uppstå utmaningar då vi har barn med annan trosuppfattning i våra barngrupper.

Viktigt att vi har kunskap om flera olika religioner samt deras traditioner för att kunna bemöta alla barn.

Vi får inte ensidigt påverka barn till förmån för den ena eller andra åskådningen.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

Bristande tillgänglighet inom- och utomhus.

Fysisk tillgänglighet inom- och utomhus.

Bristande tillgänglighet för att kunna tillgodogöra sig utbildning och undervisning.

Att inte bli bemött utefter sina egna förutsättningar.

Analys

Det tar tid att anpassa inom- och utomhusmiljöer vilket gör att brister inom dessa områden kan kvarstå över tid. Vi är inte ensamma aktörer i detta område.

Kunskaper, tid hos/för arbetslaget samt möjlighet att arbeta med barnen i mindre sammanhang är avgörande för att kunna individanpassa utbildning och undervisning.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Negativt bemötande vid avvikelse från den traditionella könsnormer.

Analys

Normen är fortfarande en familj bestående av kvinna-man-barn. Vi behöver aktivt arbeta med att det finns en mängd olika familjekonstellationer och att alla är "lika rätt".

Ålder

Kartläggning av risker

Barnen ges olika möjligheter beroende på ålder i stället för mognad.

Det ställs krav på barnen beroende på ålder i stället för mognad.

Analys

Vi behöver säkerställa att vi möter barnet utifrån dess utvecklingsnivå i stället för ålder.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Alla barn känner sig trygga vid toalettbesök och blöjbyte.
Aktiva åtgärder	Sätta upp stoppskyltar på toaletten Organisera upp en rutin som fungerar när vi kommer in från utevistelsen angående blöjbyte/toalettbesök och handtvätt.
När? Ansvarig	Rose-Marie och diamanter ordnar stoppskyltar så snart som möjligt och introducera dem. Den sena personalen möter barnen från utevistelsen innan maten, hjälper till att tvätta händer och byter blöjor.
Uppföljning (Unikum?)	I varje delanalys planeringsmöte, och även i veckoreflektioner
Mål 2	Alla barn känner sig trygga
Aktiva åtgärder	Arbeta vidare med vårt värdegrundsarbete under hela läsåret med hjälp av kungaskogen. Samarbetsövningar i gemensamma skapande och rörelseaktiviteter och i spontana situationer ex. hjälpa varandra vid handtvätt, bre smörgåsar, påklädning etc.
När? Ansvarig	All personal under 22/23
Uppföljning	I varje delanalys planeringsmöte, och även i veckoreflektioner

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen

kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagna rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor 0322 - 61 6074

Avdelning Skattkistan 0734-2269722

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)